

2020-2021 EĞİTİM-ÖĞRETİM YILI
BOZOVA MESLEKİ VE TEKNİK ANADOLU LİSESİ
ÇANAKKALE ZAFERİ ve ŞEHİTLERİNİ ANMA GÜNÜ

HAZIRLAYAN

Hatice AKASLAN
Türk Dili ve Edebiyatı Öğretmeni

UYGUNDUR
17/03/2021

İbrahim Halil BALTACI
OKUL MÜDÜRÜ

18 MART ÇANAKKALE ZAFERİ VE ŞEHİTLERİ ANMA GÜNÜ

Selam olsun, Çanakkale'de vatani ve namusu için can veren şehitlere!

Selam olsun, Çanakkale Gazilerine!

Selam olsun, yüreği Çanakkale Şehitlerimizin ideali ile atan sizlere!

Selam olsun, selam...

ÇANAKKALE ZAFERİ (Kahramanlık Günü) (18 Mart)

Çanakkale Savaşı yalnız bizim tarihimizin değil yakın dünya tarihinin en önemli savaşlarından biridir.

Çanakkale Boğazı'nı savaş gemileriyle zorlayarak aşma, böylece İstanbul'a kavuşma isteği Avrupa büyük devletlerinin öteden beri özlemidir.

1914 yılında I. Dünya Savaşı'nın başlamasıyla İtilaf devletleri bu isteklerini gerçekleştirme fırsatının doğduğuna inandılar. Bu inançla İngiltere ve Fransa işbirliği yaparak 3 Kasım 1914 günü alacakaranlıkta Bozcaada'dan Boğaz'ın ağzına doğru yaklaştılar. Buradan istihkamlarımıza doğru ateş açtılar, İngilizler Seddülbahir ve Ertuğrul tabyalarını, Fransızlar da Anadolu yakasında Kumkale ve Orhaniye tabyalarını havantopu ile dövdüler. Cephaneliğimize isabet eden top mermisiyle on bir ton barut havaya uçtu, subay ve erlerimiz şehit düştü, İngiliz Donanma Komutanı Amiral Carden Çanakkale önlerinde gösteriler yaptı, düşman denizaltıları boğazı geçmeye kalktılar.

24 Kasım 1914 günü bir Fransız denizaltısı Boğaz sularında görüldü. bu denizaltıyı gören topçularımız düşman üstüne ateş yağdırmaya başladı. 2 Aralık günü İngiliz denizaltısı da bir deneme yaptı. Derinden engelleri aşarak Boğaz'a girdi. Yedi yüz elli metre ilerde bulunan Mesudiye zırhlısına torpil atarak bu gemimizi batırdı. Zırhlımızda bulunan subaylardan on'u ve erlerimizden yirmi dördü şehit düştü.

19 Şubat 1915 günü düşman savaş gemileri öğleye kadar uzun menzilli bir bombardımana girişti. Boğaz'a iyice sokuldular. Tabyalarımız akşama doğru düşman savaş gemilerine karşılık verdi. Ertuğrul ve Orhaniye tabyalarından atılan ateş karşısında düşman oldukça bocaladı.

İtilaf devletleri gemileri diledikleri gibi ilerleyemiyor, amaçlarına ulaşamıyordu. Lodos fırtınasını başarısızlıklarının nedeni olarak görüyorlardı. Havalarda düzeline yeni saldırılar düzenlendi. Yine sonuç alınamayınca düşman gemilerine komuta eden Amiral Carden görevden alındı. Yerine 17 Mart 1915 günü Robeck atandı. Yeni komutan 18 Mart 1915 günü donanmayla Boğaz'a saldıracığını, yakında İstanbul'da olacağını Londra'ya bildirdi.

Bu arada Çanakkale Müstahkem Mevki Komutanı Albay Cevat Çobanlı 17/18 Mart gecesi boğaz'a mayın hattı döşenmesi emrini verdi. Aldığı emir gereği Binbaşı Nazmi Bey Nusret Mayın gemisi ile o gece yirmi altı mayın, Boğaz'a on birinci hat olarak döşendi. Boğaz'daki mayın sayısı on bir hat olarak 400'ü aşmıştı.

18 Mart 1915

İngiliz ve Fransız savaş gemilerinden oluşan, o dönemin en büyük deniz gücü, üç filo olarak sabahleyin Çanakkale Boğazı'na girdi.

İngilizler ve Fransızlar zayıf Türk savunmasını kolayca susturarak Boğaz'ı kolayca geçebileceklerim umuyorlardı. Bu umut ve güvenle 18 Mart 1915 günü düşman savaş gemileri şiddetli bir ateşe başladılar. Rumeli Mecidiyesiyle merkez bataryaları şiddetli bir ateşe tutuldu. Boğazdaki düşman gemileri Hamidiye istihkamlarına yüklendi. Bunu gören Dardanos bataryaları ateşi üzerlerine çekmeye çalıştı. Az sonra, tüm gemiler, Dardanos'a saldırdı. Dardanos tabyamız saldırılara şiddetle karşı koydu. Bu arada Mesudiye tabyası da ateşe başlamıştı. Mesudiye üzerine ateş açılınca Hamidiye onun yardımına koştu. Bu arada kıyı bataryalarımız düşman üstüne ateş yağdırmaya başladılar. Bunalan düşman kaçmak isterken topçu atışlarıyla karşılaşılıyordu. Düşman gemilerine göz açtırılmıyordu. Karşılıklı bu korkunç bombardıman bir saat kadar sürdü. Bu karşılıklı bombardımanı bir yabancı yazar şöyle anlatıyor:

«insan manzarayı gözlerinin önünde canlandırabilir. Kaleler, toz duman bulutları içinde kaybolmuşlarda Yıkıntıların arasından arada bir alevler yükseliyordu. Gemiler, çevrelerinde fişkırان sayısız su sütunları arasında yavaş yavaş hareket ediyorlar, bazen duman ve serpintiler arasında iyice görünmez oluyorlardı. Tepelerden ateş eden havan toplarının alevleri görülüyor, ağır toplar yer sarsıntıları gibi gümbürdüyordu.»

Bombardıman sırasında Türk tabya ve bataryaları büyük zarar görmüştü. Amiral Robeck Fransız gemilerini geri çekerek İngiliz savaş gemilerini ileri sürdü. Tam bu sırada müthiş patlamalar oldu. Fransız

savaş gemileri mayına çarparak sarsıldılar, manevra kabiliyetini kaybettiler. Bir gece önce Nusret mayın gemisinin döşediği mayınlar görevlerini yapmışlardı. Boğazın berrak sultan üzerinde bir dev gibi yatan Fransız gemilerine tarihi Hamidiye bataryamızın keskin nişancıları ateş açtılar. Çanakkale Geçilmez kitabının yazarı Alan Moorehead olayı şöyle anlatıyor.

«Saat 13.45'de Fransız gemilerinden biri müthiş bir patlamayla sarsıldı. Güverteden göğe kesif bir duman yükseldi. Gittikçe hızlanarak yana yattı, devriliş gözden kayboldu. Olayı görenlerden birinin ifadesine göre «Bir tabak, suda nasıl kayıp giderse o da öylece kayıp gitti.»

Türk tabyaları, Boğaz'ı geçmeye çalışan düşman gemilerine durmadan ateş ettiler. Bu arada düşman Boğazdaki mayınları temizlemek için mayın tarayıcılarını boğaza soktu. Tabyalarımız mayın tarayıcılarına ateş açtılar. Açılan ateş yağmur gibi yağmaya başlayınca düşmanlar panik içinde kaçtılar. Bu arada İngiliz savaş gemileri büyük hasar gördü. Batanlar oldu. İtilaf devletleri Çanakkale Boğazı'nı denizden aşamadılar. Büyük kayıplar vererek : Çanakkale Boğazı'nın geçilemeyeceğini öğrendiler.

İtilaf devletleri Çanakkale Boğazı'nın savaş gemileri ile aşamayınca bu kez çıkarma yapmayı planladılar. Artık Çanakkale kara savaşları başlıyordu. Kara savaşında düşmanın nereden çıkarma yapabileceği tartışıldı. Mustafa Kemal Kabatepe ve Seddülbahir'den, Alman komutan Bolayır ve Anadolu yakasından çıkarma yapılabileceği görüşündeydi. Alman komutanının görüşü ağır bastı ve askerler o yöreye yerleştirildi.

Düşman güçleri 25 Nisan 1918 sabahı Mustafa Kemal'in düşündüğü noktadan saldırdı. 19. Tümen Komutanı Mustafa Kemal Kocaçimen'de Conkbayır'da, savaştı. Cephanesi biten askerlere :

— Süngü tak emrini verdi. Daha sonra ;

— «Ben size taarruz emretmiyorum. Ölmeyi emrediyorum. Biz ölünceye kadar geçecek zaman içinde yerimize başka kuvvetler ve başka komutanlar geçebilir» dedi. Tarihin bu en büyük siper savaşı başlamıştı. Siperler arası uzaklık sekiz on metre kadardı. Türk siperlerinden hiçbir asker ayrılmıyordu. Şehit düşenlerin yeri hemen dolduruluyordu. Her adım başına bir mermi düşüyor; toprak adeta tüterek kaynıyordu. Düşman dalgalar halinde Conkbayır'a doğru ilerliyordu. Bu arada Mustafa Kemal, Anafartalar Grup Komutanlığına atandı. Anafartalar Savaşı'nda düşmanın attığı şarapnel misketi Mustafa Kemal'in göğsüne isabet etti. Ancak cebindeki saate çarptığından bir şey olmadı.

Kısa sürede Türk ordusu her yerde büyük başarılar kazandı. Düşman şaşkına döndü, bozguna uğradı.

Çanakkale kara savaşlarının en önemli cepheleri; Kumkale, Beşike, Bolayır, Seddülbahir, Anbumu, Kabatepe, Conkbayırı ve Anafartalar'dır. 19 - 20 Aralıkta Anafartalar ve Arıburnu cephesi, 8-9 Ocak'ta Seddülbahir düşmanlar tarafından boşaltıldı. Böylece 1915 baharında parlak umutlarla karaya ayak basan birleşik düşman ordusu 1916 kışında bozguna uğrayarak çekip gitti.

Çanakkale savaşlarında 250 binin üzerinde askerimiz şehit düştü. Düşman kayıpları ise bu rakamın üstündedir.

Çanakkale savaşlarının unutulmaz kahramanı, Anafartalar Grup Komutanı Mustafa Kemal'in başarısı ileride başlayacak Ulusal Kurtuluş Savaşı'mızın kaynağı oldu.

Bağımsızlığımızı savunmak, yurt topraklarımızı korumak için yapılan savaşlar kutsaldır. Çanakkale, Ulusal Kurtuluş Savaşımız kutsal destan savaşlara birer örnektir

Mehmet Akif'in de dediği gibi 'Basılan yerlerin toprak denilerek geçilemeyeceği, altında binlerce kefensiz yatan şehidin düşünülmesi gereken yerdir.' Çanakkale..

'Toprağı sıksan şühedanın yani şehitlerimizin kanlarının fişkıracağı, Canları, Cananları, Tüm Varımızı alıp da bize VATANIMIZI veren yerdir.' Çanakkale..

Gurur ve sevinçle kutladığımız Çanakkale Zaferi'nin 106. yıldönümünde, ölümleriyle bile yıllar ötesine ders olmayı başarmış Çanakkale şehitlerimizi rahmet, minnet ve özlemle yâd ediyor; başta Gazi Mustafa Kemal ATATÜRK olmak üzere tüm destan kahramanlarının aziz hatıraları önünde eğilmeyi şeref addediyoruz.

Allah bizlere bir daha böyle savaş göstermesin!

Ruhları şad, mekânları cennet olsun.

ÇANAKKALE ŞEHİTLERİ

Şu Boğaz harbi nedir? Var mı ki dünyâda eşi?
En kesif orduların yükleniyor dördü beşi.
-Tepeden yol bularak geçmek için Marmara'ya-
Kaç donanmayla sarılmış ufacık bir karaya.
Ne hayâsızca tehaşşüd ki ufuklar kapalı!
Nerde-gösterdiği vahşetle 'bu: bir Avrupalı'
Dedirir-Yırtıcı, his yoksulu, sırtlan kümesi,
Varsa gelmiş, açılıp mahbesi, yâhud kafesi!
Eski Dünyâ, yeni Dünyâ, bütün akvâm-ı beşer,
Kaynıyor kum gibi, mahşer mi, hakikat mahşer.
Yedi iklimi cihânın duruyor karşında,
Ostralya'yla beraber bakıyorsun: Kanada!
Çehreler başka, lisanlar, deriler rengârenk:
Sâde bir hâdise var ortada: Vahşetler denk.
Kimi Hindû, kimi yamyam, kimi bilmem ne belâ...
Hani, tâuna da züldür bu rezil istilâ!
Ah o yirminci asır yok mu, o mahlûk-i asil,
Ne kadar gözdesi mevcûd ise hakkıyla, sefil,
Kustu Mehmedciğin aylarca durup karşısına;
Döktü karnındaki esrârı hayâsızcasına.
Maske yırtılmasa hâlâ bize âfetti o yüz...
Medeniyet denilen kahbe, hakikat, yüzsüz.
Sonra mel'undaki tahribe müvekkel esbâb,
Öyle müdhiş ki: Eder her biri bir mülkü harâb.

Öteden sâikalar parçalıyor âfâkı;
Beriden zelzeleler kaldırıyor a'mâkı;
Bomba şimşekleri beyninden inip her siperin;
Sönüyor göğsünün üstünde o arslan neferin.
Yerin altında cehennem gibi binlerce lağam,
Atılan her lağamın yaktığı: Yüzlerce adam.
Ölüm indirmedi gökler, ölü püskürmede yer;
O ne müdhiş tipidir: Savrulur enkaaz-ı beşer...
Kafa, göz, gövde, bacak, kol, çene, parmak, el, ayak,
Boşanır sırtlara vâdilere, sağnak sağnak.
Saçıyor zırha bürünmüş de o nâmerd eller,
Yıldırım yaylımı tûfanlar, alevden seller.
Veriyor yangını, durmuş da açık sinelere,
Sürü halinde gezerken sayısız teyyâre.
Top tüfekten daha sık, gülle yağın mermiler...
Kahraman orduyu seyret ki bu tehdide güler!
Ne çelik tabyalar ister, ne siner hasmından;
Alınır kal'â mı göğsündeki kat kat iman?
Hangi kuvvet onu, hâşâ, edecek kahrına râm?
Çünkü te'sis-i İlahi o metin istihkâm.

Sarılr, indirilir mevki-i müstahkemler,
Beşerin azmini tevkif edemez sun'-i beşer;
Bu göğüslerse Hudâ'nın ebedi serhaddi;
'O benim sun'-i bedi'im, onu çiğnetme' dedi.
Asım'ın nesli...diyordum ya...nesilmiş gerçek:

İşte çiğnetmedi nâmusunu, çiğnetmiyecek.
Şühedâ gövdesi, bir baksana, dağlar, taşlar...
O, rükû olmasa, dünyâda eğilmez başlar,
Vurulup tertemiz alnından, uzanmış yatıyor,
Bir hilâl uğruna, yâ Rab, ne güneşler batıyor!
Ey, bu topraklar için toprağa düşmüş asker!
Gökten ecdâd inerek öpse o pâk alnı değer.
Ne büyüksün ki kanın kurtarıyor tevhidi...
Bedr'in arslanları ancak, bu kadar şanlı idi.
Sana dar gelmiyecek makberi kimler kazsın?
'Gömelim gel seni tarihe' desem, sığmazsın.

Herc ü merc ettiğin edvâra da yetmez o kitâb...
Seni ancak ebediyyetler eder istiâb.
'Bu, taşındır' diyerek Kâ'be'yi diksem başına;
Ruhumun vahyini duysam da geçirsem taşına;
Sonra gök kubbeyi alsam da, ridâ namıyla,
Kanayan lâhdine çeksem bütün ecrâmıyla;
Ebr-i nîsânı açık türbene çatsam da tavan,
Yedi kandilli Süreyyâ'yı uzatsam oradan;
Sen bu âvizenin altında, bürünmüş kanına,
Uzanırken, gece mehtâbı getirsem yanına,
Türbedârın gibi tâ fecre kadar bekletsem;
Gündüzün fecr ile âvizeni lebriz etsem;
Tüllenen mağribi, akşamları sarsam yarana...
Yine bir şey yapabildim diyemem hâtırana.
Sen ki, son ehl-i salibin kırarak savletini,
Şarkın en sevgili sultânı Salâhaddin'i,
Kılıç Arslan gibi iclâlâline ettin hayran...
Sen ki, İslam'ı kuşatmış, boğuyorken hüsrân,
O demir çenberi göğsünde kırıp parçaladın;
Sen ki, rûhunla beraber gezer ecrâmı adın;
Sen ki, a'sâra gömülse taşacaksın...Heyhât,
Sana gelmez bu ufuklar, seni almaz bu cihât...
Ey şehid oğlu şehid, isteme benden makber,
Sana âğûşunu açmış duruyor Peygamber.

Mehmet Akif Ersoy

